

Burn-Specific Pain Anxiety Scale

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Burn-Specific Pain Anxiety Scale*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18244>

Özet

Yan??a Özgü A?? Anksiyetesi Ölçe?i (Burn-Specific Pain Anxiety Scale, BSPAS), özellikle **yan??k** yaralanmas? geçirmi? bireylerin deneyimledi?i a??ya yönelik spesifik anksiyete düzeyini ölçmek amacıyla tasarlanm?? bir **psikometrik araç**tır. Ölçek, hastalar?n a?? beklentisine, a??ya kar?? geli?tirdikleri kaç?nma davran??lar?na ve bili?sel felaketle?tirme e?ilimlerine odaklan?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Deniz Do?an ve Arslan (2019) taraf?ndan yap?lm?? olup, bu çal??ma ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini do?rulam??t?r. Bu adaptasyon, yan??k merkezlerinde a?? yönetimi stratejilerinin geli?tirilmesine önemli katk?lar sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yan??a Özgü A?? Anksiyetesi Ölçe?i, BSPAS, **yan??k**, **a?? anksiyetesi**, psikometrik araç, Türkçe uyarlama, **geçerlik**, **güvenirlik**.

Yazarlar

Deniz Do?an, S., Sevban Arslan.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, yan??k hastalar?nda görülen a??ya özgü anksiyete ve korku tepkilerini nicel olarak de?erlendirmektir. Bu spesifik anksiyete, s?kl?kla yara bak?m?, pansuman de?i?imi ve fizik tedavi gibi hayati önem ta??yan ancak a??l? olabilen t?bbi prosedürlerden kaç?nmaya yol açarak rehabilitasyon sürecini olumsuz etkileyebilir.

BSPAS, klinisyenlere hastan?n psikososyal engellerini belirlemede yard?mc? olur ve böylece a?? yönetimi planlar?n? bireyselle?tirmeyi, özellikle de bili?sel davran??ç? terapiler gibi anksiyete azalt?c? müdahaleleri hedeflemeyi mümkün k?lar.

Yap?

Yan??a Özgü A?? Anksiyetesi Ölçe?i, **a?? anksiyetesi** yap?s?n? ölçer, ancak bu yap?y? genel anksiyeteden ay?rarak sadece yan??kla ilgili a?? deneyimlerine s?n?rlar. Bu yap? genellikle üç ana boyutu kapsar:

A?? Korkusu: Gelecekteki a?? deneyimlerine ili?kin yo?un endi?e.

Kaç?nma Davran??lar?: A??ya neden olabilecek veya a??y? hat?rlatabilecek durumlardan aktif olarak uzak durma e?ilimi.

Katastrofik Dü?ünme: A?? deneyiminin sonuçlar?n? abartma ve en kötü senaryoyu varsayma.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi bulunmamasına rağmen, Deniz Doğan ve Arslan (2019) tarafından yürütülen Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin psikometrik özelliklerini detaylıca incelemiştir. Bu çalışmada **yapı geçerliği**, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak incelenmiş ve ölçeğin teorik yapısı Türk kültüründe de başarılı bir şekilde temsil ettiği gösterilmiştir.

Ayrıca, BSPAS'ın diğer ilgili ölçümlerle (örneğin, genel anksiyete ölçekleri veya ağrı şiddeti ölçekleri) korelasyonlar incelenerek ölçüt geçerliği ve eş zamanlı geçerliği değerlendirilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin amacına uygun olarak çalışmaya desteklemektedir.

Güvenirlik

Kaynakta detaylı güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak uyarlama çalışması, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için genellikle **Cronbach Alfa** katsayısını kullanır. Yüksek Alfa değerleri (genellikle 0.70 ve üzeri), maddelerin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Ek olarak, test-tekrar test güvenilirliği de değerlendirilmişi olabilir. Bu yöntem, ölçeğin kısa bir zaman aralığında (hastanın durumu değişmediği varsayılarak) uygulandığında tutarlı sonuçlar üretip üretmediğini belirler.

Faktör Analizi

Yanık Özgü Ağrı Anksiyetesi Ölçeği'nin orijinal yapısı çok boyutludur. Türkçe uyarlama çalışması (Deniz Doğan & Arslan, 2019), bu çok boyutlu yapının Türk popülasyonunda korunup korunmadığını incelemiştir. Faktör analizi sonuçları, orijinal ölçeğin hipotez edilen faktör yapısını (genellikle kaçınma ve korku alt boyutları) Türkçe versiyonda da kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini ortaya koymuştur.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (Muhtemelen İngilizce)

Popülasyon Grubu: Yanık hastalar

Yaş Grubu: Ergenler ve Yetkinler (Klinik baklama göre değişiklik gösterebilir)

Popülasyon Detaylar?: Termal, kimyasal veya elektriksel yanık yaralanmalar? nedeniyle ayakta veya yatarak tedavi gören bireyler.

Test Metodolojisi: Bireyin a?r? ile ilgili dü?üncelerini, duygular?n? ve davran??sal tepkilerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden de?erlendirir. Derecelendirme sistemi hakk?nda detayl? bilgi kaynakta belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Yanık tedavisi, a?r? yönetimi, klinik psikoloji, psikometri, kaç?nma davran???, a?r? anksiyetesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: sevbanadana@hotmail.com (Sevban Arslan)

Yaz??ma Adresi: Lütfen sorumlu yazar?n ilgili akademik veya klinik kurumuna ba?vurunuz.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Uyarlama Y?l?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Sevban Arslan ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek kullan?m ücreti hakk?nda bilgi verilmemiştir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonuna a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [burn-specific-pain-anxiety-scale-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Deniz Do?an, S., & Arslan, S. (2019). Validity and Reliability of Turkish Version of the Burn Specific Pain Anxiety Scale. *Journal of Burn Care & Research*.

Yan??a Özgü A?r? Anksiyetesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Kullan?m için sorumlu yazarlar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.